

## Tarih Bilimini Niçin Öğreniyoruz?

### İçindekiler

- [Tarih Bilimini Niçin Öğreniyoruz?](#)
- [Tarih Öğrenmenin Önemi Maddeler Halinde](#)
- [Tarih Öğrenmenin Faydaları \(Yararları\) Nelerdir?](#)
- [Tarihin Tekerrür Etmesi \(Tarihi Bir Olay Tekrar Eder Mi?\)](#)

Mensubu olduğu çağı ve toplumu anlayamayan insan geleceğini doğru yönlendiremez. Geçmişin bilgisi olan **tarih** gelecek hakkında düşünmeyi de sağlar. Fen bilimlerinde, sosyal ve siyasi bilimlerde toplumun geçirdiği bütün tecrübeler ve bunların gelişme aşamaları tarih sayesinde takip edebilir. Tarih bugünü anlayabilmemiz ve ilerleyebilmemiz için geçmişe göz atmamızı sağlayan âdeta bir “dikiz aynası” işlevi görür. İnsanlığın yararına olan her bilim dalı ulaştığı son aşamaya nasıl geldiğini anlamak için tarihin bilgisine ihtiyaç duyar.

### Tarih Öğrenmenin Önemi Maddeler Halinde

- Kişilerin sorumluluk ve vatandaşlık duygusunu geliştirir. □
- Millî ve toplumsal kimliğin oluşmasında önemli rol oynar. □
- Yorumlama, etraflı düşünme, muhakeme yapma, sorgulama, eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. □
- Geçmiş ile yaşanan dönem arasında bağ kurabilir. Geçmişte yaşanan hata ve yanlışlara düşmeme imkânı sağlar. □
- Millî, ulusal, benlik kavramlarının önemini algılar. □
- Ortak değerlere, hedeflere, inançlara sahip çıkarak bir arada yaşamayı öğretir. □
- Geçmişte yaşayan insanların olayları nasıl yorumladıklarını, dünyayı nasıl algıladıklarını ortaya koyarak tarihsel empati yeteneğini geliştirir. □
- İnsanlar, toplumlar ve devletler arasında yaşanan sorunları barışçı yöntemlerle çözme olanağı sağlar.

### Tarih Öğrenmenin Faydaları (Yararları) Nelerdir?

**Tarih bilimi** bireylerin ve doğal olarak toplumların olaylar arasında ilgi kurarak mantık

yürütme yeteneklerini geliştirir. Yine bu sayede toplumsal olayları anlama, yorumlama ve eleştirel düşünme kabiliyeti gelişir. Bugünkü uygarlık düzeyinin ortaya çıkışında birçok toplumun katkısını fark eden bireyde hoşgörü ve empati duygusu gelişir.

İnsanı kendisi yapan muhakkak ki kendi geçmişi ve farkındalığıdır. Tarih ise toplumların ortak hafızasıdır. Her millet geçmişini ve nereden geldiğini bilmelidir. Böylece ortak bir aidiyet duygusunun oluşması ve pekişmesi sağlanmış olur. Ayrıca millet olmayı sağlayan değerler ve ortak tecrübeler tarih sayesinde yeni nesillere de aktarılır. Her toplum gelecekte var olma iddiasındadır ve bu tecrübelerin sonraki nesillere aktarılması, geleceğin sağlam bir zemine oturabilmesi için zaruridir.

Dünyadaki önemli tarihî ekollerden olan Annales Okulu'nun kurucuları arasında yer alan Marc Bloch tarihi tanımlarken; "Geçmişteki ya da şimdiki bir toplumsal durumu anlaşılır kılmak için yapılmalıdır." cümlelerini kullanır, Fernand Braudel ise "hiçbir uygarlığın geçmiş yaşam deneyimlerinden kopartılarak anlaşılamayacağını" savunur. Marcus Tullius Cicerö, "Kendinizden önce ne olup bittiğinden habersiz bulunmanız; çocuk kalmanız demektir." görüşünü savunur.

## Tarihin Tekerrür Etmesi (Tarihi Bir Olay Tekrar Eder Mi?)

Sosyal bir bilim olan tarih alanında araştırma yaparken fen bilimlerinde olduğu gibi laboratuvar ortamlarında gözlemler ve deneyler yapmak mümkün değildir. Tarihçi ancak geçmişe bir gözlemci gibi bakabilir. Bu gözlemi de ona geçmişteki hadiseleri aktaran bilgi ve belgeler üzerinden yapabilmektedir. Tarihçi, kaynakları incelerken olayları zihninde tekrar tekrar yaşar. Bu tekrarlanan gözlemler, tarihi diğer pozitif bilimler arasına katar. Tarihçi tanımlanırken "olayları araştırırken kendisini geçmişe götürebilen kişi" ibaresi kullanılır. Tarihçinin olayı bütün yönleri ile kavrayabilmesi ancak kaynakları doğru değerlendirmesi ile mümkündür, Fakat bu değerlendirme için olayın yeniden ve aynen tekrar etmesi gerekmez zaten buna imkân da yoktur. "**Tarih tekerrürden ibarettir.**" sözyle belirtilmek istenen, geçmişte gerçekleşen felaketlerin ve üzücü durumların benzerlerinin bir daha yaşanmaması için tarihin doğru bir şekilde okunarak bu olaylardan gereken derslerin çıkarılmasıdır.